

Erodoto, Storie

1,XXXII. Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε τούτοισι, Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς εἴπε
ῶ ξεῖνε Ἀθηναῖε, ἡ δ' ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδὲν ὥστε οὔδε
ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας; ὁ δὲ εἶπε ὡς Κροῖσε, ἐπιστάμενόν με τὸ θεῖον
πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες ἐπειρωτς ἀνθρωπήων πρηγμάτων πέρι. [2] ἐν
γὰρ τῷ μακρῷ χρόνῳ πολλὰ μὲν ἐστὶ ἰδεῖν τὰ μή τις ἐθέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθεῖν. ἐς
γὰρ ἑβδομήκοντα ἔτεα οὔρον τῆς ζόης ἀνθρώπῳ προτίθημι. [3] οὗτοι ἔόντες ἐνιαυτοὶ
ἑβδομήκοντα παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας καὶ πεντακισχιλίας καὶ δισμυρίας,
ἐμβολίμου μηνὸς μὴ γινομένου· εἰ δὲ δὴ ἐθελήσει τούτερον τῶν ἐτέων μηνὶ μακρότερον
γίνεσθαι, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον, μῆνες μὲν παρὰ τὰ
ἑβδομήκοντα ἔτεα οἱ ἐμβόλιμοι γίνονται τριήκοντα πέντε, ἡμέραι δὲ ἐκ τῶν μηνῶν
τούτων χίλιαι πεντήκοντα. [4] τουτέων τῶν ἀπασέων ἡμερέων τῶν ἐς τὰ
ἑβδομήκοντα ἔτεα, ἐουσέων πεντήκοντα καὶ διηκοσίεων καὶ ἔξακισχιλιέων καὶ
δισμυριέων, ἡ ἐτέρη αὐτέων τῇ ἐτέρῃ ἡμέρῃ τὸ παράπαν οὐδὲν ὅμοιον προσάγει
πρῆγμα. οὕτω ὡν Κροῖσε πᾶν ἐστὶ ἀνθρωπος συμφορή. [5] ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτέειν
μέγα φαίνεαι καὶ βασιλεὺς πολλῶν εἶναι ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δὲ τὸ εἴρεο με, οὔκω σε ἐγὼ
λέγω, πρὶν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. οὐ γάρ τι ὁ μέγα πλούσιος
μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος ὄλβιώτερος ἐστί, εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ
ἔχοντα εὖ τελευτῆσαι τὸν βίον. πολλοὶ μὲν γὰρ ζάπλουτοι ἀνθρώπων ἀνόλβιοι εἰσί,
πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίου εὐτυχέες. [6] ὁ μὲν δὴ μέγα πλούσιος ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι
προέχει τοῦ εὐτυχέος μοῦνον, οὗτος δὲ τοῦ πλουσίου καὶ ἀνόλβου πολλοῖσι· ὃ μὲν
ἐπιθυμίην ἐκτελέσαι καί ἄτην μεγάλην προσπεσοῦσαν ἐνεῖκαι δυνατώτερος, ὁ δὲ τοῖσιδε
προέχει ἐκείνου· ἄτην μὲν καὶ ἐπιθυμίην οὐκ ὁμοίως δυνατὸς ἐκείνῳ ἐνεῖκαι, ταῦτα δὲ ἡ
εὐτυχίη οἱ ἀπερύκει, ἄπηρος δὲ ἐστί, ἀνουσος, ἀπαθής κακῶν, εὔπαις, εὐειδής. [7] εἰ δὲ
πρὸς τούτοισι ἔτι τελευτήσῃ τὸν βίον εὖ, οὗτος ἐκεῖνος τὸν σὺ ζητέεις, ὁ ὄλβιος
κεκλησθαι ἄξιος ἐστί· πρὶν δ' ν τελευτήσῃ, ἐπισχεῖν, μηδὲ καλέειν κω ὄλβιον ἀλλ'
εὐτυχέα. [8] τὰ πάντα μέν νυν ταῦτα συλλαβεῖν ἀνθρωπον ἔόντα ἀδύνατον ἐστί,
ῶσπερ χωρῇ οὐδεμίᾳ καταρκέει πάντα ἐωτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει ἐτέρου
δὲ ἐπιδέεται· ἦ δὲ ν τὰ πλεῖστα ἔχῃ, αὕτη ἀρίστη. ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἐν οὐδὲν α
ὕταρκες ἐστί· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, ἄλλου δὲ ἐνδεές ἐστι· [9] ὃς δ' ν αὐτῶν πλεῖστα ἔχων
διατελέει καὶ ἐπειτα τελευτήσῃ εύχαριστως τὸν βίον, οὗτος παρ' ἐμοὶ τὸ οὔνομα τοῦτο
ὦ βασιλεῦ δίκαιος ἐστὶ φέρεσθαι. σκοπέειν δὲ χρὴ παντὸς χρήματος τὴν τελευτήν, κῇ
ἀποβήσεται· πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προρρίζους ἀνέτρεψε.